

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera întâi)

12 decembrie 2019 *

„Trimitere preliminară – Regulamentul (CE) nr. 44/2001 – Competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială – Cerința unei proceduri în contradictoriu și a unei căi de atac efective – Hotărâre a unei instanțe naționale prin care se declară executorie o hotărâre pronunțată de o instanță dintr-un alt stat membru – Procedură națională de încuviințare a formulării unui apel”

În cauza C-433/18,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Korkein oikeus (Curtea Supremă, Finlanda), prin decizia din 28 iunie 2018, primită de Curte la 2 iulie 2018, în procedura

ML

împotriva

Aktiva Finants OÜ,

CURTEA (Camera întâi),

compusă din domnul J.-C. Bonichot, președinte de cameră, doamna R. Silva de Lapuerta (raportoare), vicepreședinta Curții, domnii M. Safjan și L. Bay Larsen și doamna C. Toader, judecători,

avocat general: domnul M. Bobek,

grefier: doamna C. Strömholm, administratoare,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 15 mai 2019,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru guvernul finlandez, de H. Leppo și de J. Heliskoski, în calitate de agenți;
- pentru Comisia Europeană, de M. Heller și de M. Huttunen, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 29 iulie 2019,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: finlandeza.

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 43 alineatele (1) și (3) din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO 2001, L 12, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 3, p. 74).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între ML, pe de o parte, și Aktiva Finants OÜ, pe de altă parte, în legătură cu executarea unei hotărâri a unei instanțe estoniene prin care ML a fost obligat la plata unei sume de bani către această societate.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

- 3 Considerentele (6) și (16)-(18) ale Regulamentului nr. 44/2001 au următorul cuprins:

„(6) Pentru atingerea obiectivului liberei circulații a hotărârilor în materie civilă și comercială este necesar și oportun ca normele care reglementează competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor să fie reglementate de un instrument juridic comunitar cu caracter imperativ și de aplicare directă.

[...]

(16) Încrederea reciprocă în administrarea justiției la nivel comunitar justifică recunoașterea de plin drept a hotărârilor pronunțate într-un stat membru fără să fie necesară, cu excepția contestațiilor, recurgerea la o altă procedură.

(17) În virtutea aceluiași principiu al încrederii reciproce, procedura în temeiul căreia o hotărâre pronunțată într-un stat membru devine executorie în alt stat membru trebuie să fie eficientă și rapidă. În acest sens, hotărârea de încuviințare a executării unei hotărâri trebuie să fie făcută practic automat în urma unor verificări pur formale ale documentelor furnizate, fără ca instanța să aibă posibilitatea de a invoca din oficiu unul dintre motivele de neexecutare prevăzute în prezentul regulament.

(18) Cu toate acestea, respectarea dreptului la apărare impune ca pârâtul să aibă posibilitatea de a introduce o acțiune, procedura fiind [în contradictoriu], împotriva hotărârii de încuviințare a executării, în cazul în care consideră că unul dintre motivele de neexecutare este îndeplinit. Dreptul la acțiune îi este recunoscut și reclamantului în cazul în care hotărârea de încuviințare a executării este respinsă.”
- 4 Articolul 41 din acest regulament prevede:

„Hotărârea este declarată executorie imediat după îndeplinirea formalităților prevăzute la articolul 53, fără nicio examinare în temeiul articolelor 34 și 35. Partea împotriva căreia se solicită executarea nu poate, în această fază a procedurii, formula apărări.”
- 5 Articolul 43 alineatele (1)-(3) din regulamentul menționat prevede:

„(1) Oricare dintre părți poate introduce o acțiune împotriva hotărârii privind cererea de încuviințare a executării.

(2) Acțiunea se introduce la instanța indicată în lista din anexa III.

(3) Acțiunea este examinată în conformitate cu normele care reglementează procedura [în contradictoriu].”

6 Articolul 45 din același regulament are următorul cuprins:

„(1) Instanța sesizată cu acțiunea prevăzută la articolul 43 sau 44 nu poate refuza sau revoca o hotărâre de încuviințare a executării decât pentru unul dintre motivele prevăzute la articolele 34 și 35. Instanța se pronunță în termen scurt.

(2) Hotărârea pronunțată în străinătate nu poate fi revizuită pe fond în nicio situație.”

Dreptul finlandez

- 7 Potrivit articolului 5 primul paragraf din capitolul 25a din oikeudenkäymiskaari (Codul de procedură judiciară), în cazul unei căi de atac formulate la curtea de apel împotriva unei hotărâri a unei instanțe de fond, este necesar să se constate că aceasta este admisibilă în vederea unei examinări suplimentare.
- 8 Articolul 11 primul paragraf din capitolul 25a din Codul de procedură judiciară prevede că această cale de atac este admisibilă în vederea unei examinări suplimentare în cazul în care există îndoieli cu privire la corectitudinea hotărârii în discuție, în cazul în care este imposibil să se aprecieze corectitudinea acestei hotărâri fără a se constata admisibilitatea căii de atac în vederea unei examinări suplimentare, în cazul în care acest lucru prezintă importanță pentru aplicarea dreptului în alte cauze similare sau în cazul în care există un alt motiv serios pentru constatarea admisibilității căii de atac în vederea unei examinări suplimentare.
- 9 Articolul 13 din capitolul 25a din acest cod prevede că, în cazul în care consideră că este necesar, curtea de apel trebuie să solicite intimatului să răspundă în scris înainte de a constata admisibilitatea căii de atac în vederea unei examinări suplimentare.
- 10 În temeiul articolului 14 primul paragraf din capitolul 25a din codul menționat, procedura de constatare a admisibilității căii de atac în vederea unei examinări suplimentare este scrisă, iar curtea de apel statuează pe baza hotărârii pronunțate în primă instanță, a căii de atac cu care este sesizată, a eventualelor observații ale intimatului și, dacă se dovedește necesar, pe baza altor elemente din dosar.
- 11 În conformitate cu articolul 18 din capitolul 25a din același cod, se constată admisibilitatea căii de atac în vederea unei examinări suplimentare în cazul în care cel puțin unul dintre membrii unui complet de trei judecători se pronunță în favoarea acestei admisibilități.

Litigiul principal și întrebările preliminare

- 12 Prin hotărârea pronunțată la 7 decembrie 2009, Harju Maakohus (Tribunalul de Primă Instanță din Harju, Estonia) l-a obligat pe ML, cu domiciliul în Helsinki (Finlanda), să plătească suma de 14 838,50 coroane estoniene (EEK) (aproximativ 948 de euro) unei societăți estoniene, și anume Aktiva Finants.
- 13 Ca urmare a cererii formulate de Aktiva Finants, Helsingin käräjäoikeus (Tribunalul de Primă Instanță din Helsinki, Finlanda) a încuviințat executarea, în Finlanda, a hotărârii pronunțate la 7 decembrie 2009 împotriva lui ML, în temeiul Regulamentului nr. 44/2001.
- 14 În urma notificării acestei hotărâri, ML a formulat o cale de atac având ca obiect anularea acestei hotărâri la Helsingin hovioikeus (Curtea de Apel din Helsinki, Finlanda).

- 15 În cererea introductivă depusă la Helsingin hovioikeus (Curtea de Apel din Helsinki), ML a susținut, mai întâi, că hotărârea Harju Maakohus (Tribunalul de Primă Instanță din Harju) din 7 decembrie 2009 a fost pronunțată în lipsă. În continuare, ML susține că actul de sesizare a instanței nu i-a fost comunicat sau notificat nici în timp util și nici într-o manieră care să îi permită să se apere. Pe de altă parte, acesta ar fi avut cunoștință de ansamblul procedurii abia atunci când Helsingin käräjäoikeus (Tribunalul de Primă Instanță din Helsinki) i-a notificat hotărârea referitoare la încuviințarea executării hotărârii Harju Maakohus (Tribunalul de Primă Instanță din Harju). În plus, potrivit ML, această din urmă instanță nu era competentă să soluționeze cauza cu care fusese sesizată, dat fiind că domiciliul acestuia este situat în Finlanda de la 26 noiembrie 2007. În acest scop, ML a invocat articolele 34 și 35 din Regulamentul nr. 44/2001 în susținerea argumentelor sale.
- 16 Helsingin hovioikeus (Curtea de Apel din Helsinki) nu a constatat, în conformitate cu articolul 5 primul paragraf din capitolul 25a din Codul de procedură judiciară, admisibilitatea în vederea unei examinări suplimentare a acțiunii formulate de ML, iar astfel s-a încheiat examinarea acțiunii introduse de acesta. Prin urmare, hotărârea pronunțată de Helsingin käräjäoikeus (Tribunalul de Primă Instanță din Helsinki) a fost confirmată.
- 17 ML a solicitat instanței de trimitere, și anume Korkein oikeus (Curtea Supremă, Finlanda), să încuviințeze formularea unei căi de atac împotriva hotărârii pronunțate de Helsingin hovioikeus (Curtea de Apel din Helsinki), iar la 24 ianuarie 2017 cererea sa a fost admisă. În cuprinsul căii de atac introduse la Korkein oikeus (Curtea Supremă), ML a solicitat anularea acestei hotărâri, constatarea admisibilității sale în vederea unei examinări suplimentare și trimiterea cauzei spre rejudecare la Helsingin hovioikeus (Curtea de Apel din Helsinki).
- 18 În acest context, instanța de trimitere ridică problema compatibilității cu Regulamentul nr. 44/2001, în special cu articolul 43 alineatele (1) și (3) din acesta, a unei proceduri de constatare a admisibilității unei căi de atac în vederea unei examinări suplimentare, precum cea prevăzută de legislația națională în discuție în litigiul principal, referitoare la o cale de atac împotriva unei hotărâri în primă instanță care privește recunoașterea și executarea unei hotărâri în materie civilă și comercială.
- 19 Pe de o parte, instanța de trimitere arată că din această legislație națională rezultă că, pentru toate cauzele, procedura căii de atac se desfășoară în două faze. În prima fază sunt examinate condițiile prevăzute de dreptul național pentru constatarea admisibilității căii de atac în vederea unei examinări suplimentare prevăzute de dreptul național. În a doua fază, dacă se constată că această cale de atac este admisibilă, acțiunea face obiectul unei examinări complete. În schimb, în cazul în care calea de atac menționată nu este admisibilă, hotărârea pronunțată în primă instanță rămâne definitivă, cu excepția cazului în care acest refuz este anulat în urma unei căi de atac.
- 20 Pe de altă parte, instanța de trimitere nu este sigură că este îndeplinită cerința unei proceduri în contradictoriu, prevăzută la articolul 43 alineatul (3) din Regulamentul nr. 44/2001, din moment ce decizia privind constatarea admisibilității căii de atac în vederea unei examinări suplimentare, în conformitate cu dreptul național, poate interveni de asemenea fără ca partea împotriva căreia se solicită executarea, în speță ML, să fie în măsură să formuleze observații în prealabil.
- 21 În aceste condiții, Korkein oikeus (Curtea Supremă) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:
- „1) Procedura prevăzută de sistemul național pentru introducerea de căi de atac în vederea examinării suplimentare este compatibilă cu cerința căilor de atac efective în vederea examinării suplimentare, garantate ambelor părți în temeiul articolului 43 alineatul (1) din Regulamentul nr. 44/2001, atunci când se introduce o cale de atac împotriva hotărârii unei instanțe de fond referitoare la recunoașterea sau la executarea unei hotărâri în conformitate cu Regulamentul nr. 44/2001?

- 2) În cadrul procedurii de admitere a căilor de atac în vederea examinării suplimentare sunt îndeplinite cerințele privind procedura în contradictoriu în sensul articolului 43 alineatul (3) din Regulamentul nr. 44/2001 atunci când, înainte de pronunțarea deciziei privind admiterea căii de atac, partea împotriva căreia se îndreaptă aceasta nu este ascultată cu privire la calea de atac introdusă? Se consideră că aceste condiții sunt îndeplinite atunci când partea împotriva căreia se îndreaptă calea de atac este ascultată înainte de pronunțarea deciziei privind admiterea căii de atac în vederea examinării suplimentare?
- 3) În cadrul interpretării, prezintă importanță faptul că persoana care introduce calea de atac poate fi nu numai partea care a solicitat încuviințarea executării și a cărei cerere a fost respinsă, ci și partea împotriva căreia s-a solicitat executarea, atunci când cererea acesteia a fost admisă?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

- 22 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 43 alineatul (1) din Regulamentul nr. 44/2001 trebuie interpretat în sensul că se opune unei proceduri de constatare a admisibilității unei căi de atac în vederea unei examinări suplimentare în care, pe de o parte, o instanță de apel statuează cu privire la constatarea menționată a admisibilității pe baza hotărârii pronunțate în primă instanță, a căii de atac cu care este sesizată, a unor eventuale observații ale intimatului și, dacă se dovedește necesar, pe baza altor elemente din dosar, precum și, pe de altă parte, admisibilitatea căii de atac în vederea examinării suplimentare trebuie constatată, printre altele, în cazul în care există îndoieli cu privire la corectitudinea hotărârii în discuție, în cazul în care este imposibil să se aprecieze corectitudinea acestei hotărâri fără a se constata admisibilitatea căii de atac în vederea unei examinări suplimentare sau în cazul în care există un alt motiv serios pentru constatarea admisibilității căii de atac în vederea unei examinări suplimentare.
- 23 Trebuie arătat cu titlu introductiv că, astfel cum reiese din considerentele (16) și (17) ale Regulamentului nr. 44/2001, aplicabil *ratione temporis* litigiului principal, regimul recunoașterii și executării prevăzut de acesta se întemeiază pe încrederea reciprocă în justiție în cadrul Uniunii Europene. O asemenea încredere impune nu numai ca hotărârile pronunțate într-un stat membru să fie recunoscute de drept în alt stat membru, ci și ca procedura care vizează recunoașterea executării într-un stat membru a unei hotărâri pronunțate într-un alt stat membru să fie eficientă și rapidă. Această procedură nu trebuie să includă decât un simplu control formal al documentelor necesare pentru încuviințarea executării în statul membru solicitat, hotărârea de încuviințare a executării unei hotărâri fiind făcută practic automat (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 octombrie 2011, Prism Investments, C-139/10, EU:C:2011:653, punctele 27 și 28).
- 24 Acesta este motivul pentru care, în conformitate cu articolul 41 din Regulamentul nr. 44/2001, o hotărâre este declarată executorie imediat după îndeplinirea formalităților prevăzute la articolul 53 din acest regulament, fără nicio examinare a motivelor de refuz al executării prevăzute la articolele 34 și 35 din regulamentul menționat.
- 25 Astfel, după cum reiese din jurisprudența Curții, același regulament urmărește să asigure libera circulație a hotărârilor pronunțate în statele membre în materie civilă și comercială prin simplificarea formalităților în vederea recunoașterii acestora, precum și a executării lor rapide și simple.
- 26 Acest obiectiv nu poate fi însă atins prin afectarea, indiferent în ce mod, a dreptului la apărare (Hotărârea din 14 decembrie 2006, ASML, C-283/05, EU:C:2006:787, punctul 24). În această privință, Curtea a amintit că ansamblul dispozițiilor Regulamentului nr. 44/2001 exprimă intenția de a asigura

ca, în cadrul obiectivelor acestuia, procedurile care conduc la pronunțarea hotărârilor judecătorești să se desfășoare cu respectarea dreptului la apărare (Hotărârea din 15 martie 2012, G, C-292/10, EU:C:2012:142, punctul 47).

- 27 Or, pentru a garanta respectarea dreptului la apărare, articolul 43 alineatul (1) din Regulamentul nr. 44/2001, interpretat în lumina considerentului (18) al acestui regulament, recunoaște oricărora dintre părți dreptul de a introduce o acțiune împotriva hotărârii privind cererea de încuviințare a executării, indiferent dacă, în ceea ce îl privește pe pârât, acesta consideră că unul dintre motivele de neexecutare este stabilit sau dacă, dimpotrivă, în ceea ce îl privește pe reclamant, hotărârea de încuviințare a executării a fost respinsă.
- 28 Cu toate acestea, trebuie să se constate că Regulamentul nr. 44/2001 nu prevede nici natura și nici modalitățile concrete ale căilor de atac împotriva acestei hotărâri.
- 29 În această privință, potrivit unei jurisprudențe constante, în lipsa unei reglementări a Uniunii în materie, revine fiecărui stat membru, în temeiul principiului autonomiei procedurale a statelor membre, atribuția de a stabili modalitățile procedurii destinate să asigure apărarea drepturilor conferite justițiabililor de dreptul Uniunii. Aceste modalități procedurale nu trebuie să fie însă mai puțin favorabile decât cele aplicabile unor acțiuni similare prevăzute pentru protecția drepturilor întemeiate pe ordinea juridică internă (principiul echivalenței) și nu trebuie să facă practic imposibilă sau excesiv de dificilă exercitarea drepturilor conferite de ordinea juridică a Uniunii (principiul efectivității) (Hotărârea din 13 decembrie 2017, El Hasani, C-403/16, EU:C:2017:960, punctul 26).
- 30 În ceea ce privește, pe de o parte, principiul echivalenței, acesta impune ca toate normele aplicabile acțiunilor să se aplice fără distincție atât acțiunilor întemeiate pe încălcarea dreptului Uniunii, cât și celor similare întemeiate pe nerespectarea dreptului intern (Hotărârea din 4 octombrie 2018, Kantarev, C-571/16, EU:C:2018:807, punctul 124 și jurisprudența citată).
- 31 În speță, trebuie arătat că Curtea nu are la dispoziție niciun element care să permită să se pună la îndoială conformitatea normelor de procedură în discuție în litigiul principal cu acest principiu. Dimpotrivă, din elementele dosarului aflat la dispoziția Curții reiese că norma națională potrivit căreia o cale de atac îndreptată împotriva unei hotărâri pronunțate în primă instanță introdusă la curtea de apel necesită constatarea admisibilității în vederea unei examinări suplimentare este de aplicare generală și nu privește numai căile de atac împotriva hotărârii privind cererea de încuviințare a executării, în conformitate cu Regulamentul nr. 44/2001.
- 32 În ceea ce privește, pe de altă parte, principiul efectivității, trebuie amintit că din jurisprudența Curții rezultă că fiecare caz în care se ridică problema dacă o dispoziție procedurală națională face imposibilă sau excesiv de dificilă exercitarea drepturilor conferite particularilor de ordinea juridică a Uniunii trebuie analizat ținând seama de locul pe care respectiva dispoziție îl ocupă în cadrul procedurii în ansamblul său, de modul în care se derulează și de particularitățile acesteia în fața diferitor instanțe naționale. Din această perspectivă, trebuie luate în considerare, dacă este cazul, principiile care stau la baza sistemului jurisdicțional național, precum protecția dreptului la apărare, principiul securității juridice și buna desfășurare a procedurii (Hotărârea din 11 septembrie 2019, Călin, C-676/17, EU:C:2019:700, punctul 42).
- 33 În speță, reiese din cererea de decizie preliminară că, în temeiul articolului 11 primul paragraf din capitolul 25a din Codul de procedură judiciară, calea de atac este admisibilă în vederea unei examinări suplimentare în cazul în care există îndoieli cu privire la corectitudinea hotărârii în discuție, în cazul în care este imposibil să se aprecieze corectitudinea acestei hotărâri fără a se constata admisibilitatea căii de atac în vederea unei examinări suplimentare, în cazul în care acest lucru prezintă importanță pentru aplicarea dreptului în alte cauze similare sau în cazul în care există un alt motiv serios pentru constatarea admisibilității căii de atac în vederea unei examinări suplimentare.

- 34 Or, astfel cum a arătat domnul avocat general la punctul 51 din concluzii, motivele de admitere a căii de atac în vederea unei examinări suplimentare prevăzute în legislația finlandeză sunt de natură să permită luarea în considerare a motivelor de refuz al executării hotărârii în discuție prevăzute la articolele 34 și 35 din Regulamentul nr. 44/2001, pentru care articolul 45 din acest regulament autorizează instanța sesizată cu acțiunea prevăzută la articolul 43 să refuze sau să revoce o hotărâre de încuviințare a executării.
- 35 În consecință, nu rezultă că reglementarea națională în discuție în litigiul principal este de natură să facă practic imposibilă sau excesiv de dificilă exercitarea drepturilor conferite de ordinea juridică a Uniunii.
- 36 Totuși, trebuie arătat că dreptul de acces la o instanță include nu numai posibilitatea de a sesiza o instanță, ci și garanția că această instanță este competentă să examineze toate aspectele de fapt și de drept pertinente pentru litigiul cu care este sesizată (a se vedea în acest sens Hotărârea din 6 noiembrie 2012, Otis și alții, C-199/11, EU:C:2012:684, punctul 49).
- 37 În această privință, din elementele dosarului aflat la dispoziția Curții reiese că, potrivit legislației finlandeze, examinarea căii de atac formulate la curtea de apel cuprinde două faze. Într-o primă fază, curtea de apel se pronunță cu privire la admisibilitatea căii de atac în vederea unei examinări suplimentare în cadrul unei proceduri scrise, pe baza hotărârii pronunțate în primă instanță, a căii de atac cu care este sesizată, a unor eventuale observații ale intimatului și, dacă se dovedește necesar, pe baza altor elemente din dosar. Această admisibilitate a căii de atac în vederea unei examinări suplimentare trebuie constatată în cazul în care cel puțin unul dintre membrii unui complet de trei judecători se pronunță în favoarea acestei admisibilități. În orice caz, admisibilitatea căii de atac în vederea examinării suplimentare trebuie constatată în cazul în care este stabilit unul dintre motivele prevăzute la articolul 11 primul paragraf din capitolul 25a din Codul de procedură judiciară. Într-o a doua fază, în cazul în care această admisibilitate este constatată, curtea de apel procedează la o examinare completă a căii de atac respective.
- 38 În consecință, curtea de apel este în măsură, încă din faza constatării admisibilității căii de atac în vederea unei examinări suplimentare, să verifice dacă, în cadrul unei acțiuni întemeiate pe articolul 43 din Regulamentul nr. 44/2001, motivele de neexecutare prevăzute la articolele 34 și 35 din acest regulament necesită o examinare detaliată a hotărârii instanței de fond privind cererea de încuviințare a executării.
- 39 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, trebuie să se răspundă la prima întrebare că articolul 43 alineatul (1) din Regulamentul nr. 44/2001 trebuie interpretat în sensul că nu se opune unei proceduri în constatarea admisibilității unei căi de atac în vederea unei examinări suplimentare în care, pe de o parte, o instanță de apel se pronunță cu privire la admiterea căii de atac menționate pe baza hotărârii pronunțate în primă instanță, a căii de atac cu care este sesizată, a unor eventuale observații formulate de intimat și, dacă se dovedește necesar, pe baza altor elemente din dosar, precum și, pe de altă parte, admisibilitatea căii de atac trebuie constatată, printre altele, în cazul în care există îndoieli cu privire la corectitudinea hotărârii în discuție, în cazul în care este imposibil să se aprecieze corectitudinea acestei hotărâri fără a se constata admisibilitatea căii de atac în vederea unei examinări suplimentare sau în cazul în care există un alt motiv serios pentru constatarea admisibilității căii de atac în vederea unei examinări suplimentare.

Cu privire la a doua întrebare

- 40 Prin intermediul celei de a doua întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 43 alineatul (3) din Regulamentul nr. 44/2001 trebuie interpretat în sensul că se opune unei proceduri de examinare a unei căi de atac împotriva unei hotărâri referitoare la cererea de încuviințare a executării care nu impune ca intimatul să fie ascultat în prealabil atunci când este pronunțată o hotărâre favorabilă acestuia din urmă.
- 41 În temeiul articolului 43 alineatul (3) din Regulamentul nr. 44/2001, interpretat în lumina considerentului (18) al acestuia, cu respectarea dreptului la apărare, acțiunea împotriva hotărârii privind cererea de încuviințare a executării este examinată în conformitate cu normele care reglementează procedura în contradictoriu.
- 42 În speță, astfel cum reiese din cererea de decizie preliminară, în temeiul articolului 13 din capitolul 25a din Codul de procedură judiciară, Helsingin hovioikeus (Curtea de Apel din Helsinki) trebuie, în cazul în care consideră că este necesar, să solicite intimatului să răspundă în scris la calea de atac înainte de a se pronunța cu privire la admisibilitatea acesteia în vederea unei examinări suplimentare. Rezultă că hotărârea privind o astfel de constatare a admisibilității în vederea unei examinări suplimentare poate să intervină fără a i se da intimatului posibilitatea să formuleze observații.
- 43 Cu toate acestea, din elementele dosarului aflat la dispoziția Curții reiese că, în cadrul primei faze a procedurii prevăzute la articolul 5 primul paragraf din capitolul 25a din Codul de procedură judiciară, care privește constatarea admisibilității căii de atac în vederea unei examinări suplimentare, curtea de apel nu poate să adopte o hotărâre defavorabilă intimatului fără ascultarea acestuia. Astfel, pe de o parte, în cazul în care acțiunea este introdusă împotriva unei hotărâri privind cererea de încuviințare a executării, faptul că instanța de apel refuză să constate admisibilitatea căii de atac în vederea unei examinări suplimentare nu poate să cauzeze un prejudiciu beneficiarului acestei decizii, și anume părții în beneficiul căreia a fost încuviințată executarea. Pe de altă parte, în cazul în care acțiunea este introdusă împotriva unei hotărâri de respingere a executării, faptul că instanța de apel refuză să constate admisibilitatea căii de atac în vederea unei examinări suplimentare nu poate să cauzeze un prejudiciu beneficiarului acestei hotărâri, și anume părții împotriva căreia este solicitată executarea.
- 44 În consecință, astfel cum a arătat și domnul avocat general la punctele 76 și 82 din concluziile prezentate, curtea de apel nu poate, în faza constatării admisibilității căii de atac în vederea unei examinări suplimentare, să pronunțe o hotărâre defavorabilă sau care să cauzeze prejudicii intimatului, astfel încât împrejurarea că această parte nu a fost invitată să formuleze observații nu afectează dreptul său la o procedură în contradictoriu. În plus, această parte este invitată în mod obligatoriu să se exprime în faza de examinare completă a căii de atac, ceea ce garantează respectarea principiului contradictorialității în stadiul în care hotărârea curții de apel poate cauza un prejudiciu acestei părți.
- 45 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, trebuie să se răspundă la a doua întrebare că articolul 43 alineatul (3) din Regulamentul nr. 44/2001 trebuie interpretat în sensul că nu se opune unei proceduri de examinare a unei căi de atac împotriva unei hotărâri referitoare la cererea de încuviințare a executării care nu impune ca intimatul să fie ascultat în prealabil atunci când este pronunțată o hotărâre favorabilă acestuia din urmă.

Cu privire la a treia întrebare

- 46 Prin intermediul celei de a treia întrebări, instanța de trimitere ridică problema eventualelor consecințe care ar decurge din faptul că acțiunea poate fi exercitată nu numai de partea care a solicitat executarea, ci și de partea împotriva căreia a fost încuviințată executarea.

- 47 În această privință, deși este adevărat că întrebările preliminare privind dreptul Uniunii beneficiază de o prezumție de relevanță, trebuie subliniat că, potrivit unei jurisprudențe constante, justificarea trimiterii preliminare nu este formularea unor opinii consultative cu privire la probleme generale sau ipotetice, ci nevoia inerentă soluționării efective a unui litigiu (Hotărârea din 10 decembrie 2018, Wightman și alții, C-621/18, EU:C:2018:999, punctul 28).
- 48 Or, în speță, instanța de trimitere nu specifică motivele care au determinat-o să adreseze această întrebare. Ea nu precizează nici raportul întrebării menționate cu litigiul principal și nici motivele pentru care răspunsul Curții ar fi necesar pentru soluționarea litigiului pendinte în fața sa.
- 49 În consecință, este necesar să se constate că a treia întrebare este inadmisibilă.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 50 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera întâi) declară:

- 1) **Articolul 43 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială trebuie interpretat în sensul că nu se opune unei proceduri în constatarea admisibilității unei căi de atac în vederea unei examinări suplimentare în care, pe de o parte, o instanță de apel se pronunță cu privire la admiterea căii de atac menționate pe baza hotărârii pronunțate în primă instanță, a căii de atac cu care este sesizată, a unor eventuale observații formulate de intimat și, dacă se dovedește necesar, pe baza altor elemente din dosar, precum și, pe de altă parte, admisibilitatea căii de atac trebuie constatată, printre altele, în cazul în care există îndoieli cu privire la corectitudinea hotărârii în discuție, în cazul în care este imposibil să se aprecieze corectitudinea acestei hotărâri fără a se constata admisibilitatea căii de atac în vederea unei examinări suplimentare sau în cazul în care există un alt motiv serios pentru constatarea admisibilității căii de atac în vederea unei examinări suplimentare.**
- 2) **Articolul 43 alineatul (3) din Regulamentul nr. 44/2001 trebuie interpretat în sensul că nu se opune unei proceduri de examinare a unei căi de atac împotriva unei hotărâri referitoare la cererea de încuviințare a executării care nu impune ca intimatul să fie ascultat în prealabil atunci când este pronunțată o hotărâre favorabilă acestuia din urmă.**

Semnături